

Zakonodavstvo i borba protiv korupcije

ČEKAJUSE PRESUDE: Sa jučerašnje konferencije

Tužilaštvo je spremno da stane na put kriminalu

PODGORICA - Crna Gora je u ovoj godini uradila dosta na zakonodavnom i institucionalnom planu po pitanju borbe protiv korupcije, ali je za uspješnu borbu protiv te pojave i unapređenje vladavine prava neophodna saradnja i podrška svih segmenata društva, kao i regionalna saradnja, ocijenjeno je na konferenciji „Protiv korupcije – za rast Crne Gore“, koju je organizovao Institut alternativa.

Zamjenica vrhovnog državnog tužioca Đurđina Ivanović podsjetila je da su uporedo sa formiranjem Specijalnog tužilaštva okončani izviđaji i prikupljeni ključni dokazi u predmetima visoke korupcije i organizovanog kriminala, što je u vrlo kratkom vremenu rezultiralo pokretanjem krivičnih postupaka protiv više osoba, nosilaca javnih funkcija, prenio je PR centar. Specijalna tužiteljica za korupciju i organizovani kriminal Nataša Bošković upozorila je da korupcija i kriminal narušavaju osnovna demokratska načela, ekonomski i pravni sistem države i da su to bolesti koje ugrožavaju društvo, ekonomiju i bezbjednost. Ona je rekla da je u Specijalnom tužilaštvu u toku sedam finansij-

skih istraga, imovina dvije firme je privremeno blokirana. Šefica radne grupe za poglavlje 23 - Pravosuđe i temeljna prava Marijana Laković-Drašćević ocijenila je da je očigledan pokazatelj političke volje za suzbijanje organizovanog kriminala i korupcije sadržan u brojnim donešenim zakonima.

- Vlada je takođe do kraja posvećena stvaranju implementacionog ambijenta u kojem novi zakoni mogu potpuno da zažive - rekla je ona. Istražiteljica javnih politika u IA Dina Bajramspahić ukazala je na ključne prioritete za dalju represivnu borbu protiv korupcije, među kojima su institucionalno zaokruživanje Specijalnog državnog tužilaštva, imenovanje šefa Specijalnog policijskog odjeljenja, unapređenje merit sistema u Državnom tužilaštvu i rješavanje problema u saradnji policije i tužilaštva.

- Razočaravajući sudski postupci iz ranijeg perioda, posebno za predmete iz oblasti organizovanog kriminala, naučili su nas da se ne radujemo prerano. Nije gotovo, dok sve nije gotovo - a to je potvrđena osuđujuća odluka na najvišoj sudskoj instanci i oduzeta protivzakonito stečena imovina - dodala je ona. **N.K.**

Predstavljeno istraživanje „Indeks klijentelizma u medijima“

Uticaj politike i dalje prisutan

PODGORICA - Crna Gora najbolje je plasirana država regiona kada su u pitanju regulatorni i institucionalni kapaciteti za otkrivanje i sprečavanje pojedinačnih interesa i praksi u medijima - navodi se u istraživanju „Indeks klijentelizma u medijima“, koje je juče predstavljeno u Podgorici i još šest zemalja regiona.

Indeks klijentelizma je, kako je objašnjeno, sredstvo za utvrđivanje politizacije u medijima.

EU integracije

Programska menadžerka u Institutu za javnu politiku Selena Tasić ocijenila je da ovaj rezultat oslikava proces pridruživanja Evropskoj uniji, odnosno što je duži i dinamičniji proces pristupanja, to je slika kvaliteta regulatornog i institucionalnog okvira bolja. Prema njenim riječima, to što je Crna Gora u istraživanju postigla veoma dobre rezultate ne znači da je „jako dobra, nego da je najbolja u regionu koji je loš“.

- Obaveza javnog objavljivanja stranačkog oglašavanja u medijima postoji u većini zemalja. Revizije poslovanja javnih medija obavezne su i javno dostupne u skoro svim posmatranim zemljama - kazala je Tasić.

Transparentnost vlasništva u medijskim registrima najveća je u Srbiji, ali je Tasić ocijenila da je to „šokantno, jer svi znamo da nije tako“, a slijede Crna Gora, Makedonija i Rumunija, dok najniže stope bilježe Bosna i Hercegovina i Hrvatska. - Monopolističku prirodu poslovanja povezanu sa političkim uticajem bilježe sve zemlje u regionu, osim Rumunije, gdje je zbog veličine tržišta teže ostvariva, ali istovremeno i teža za otkriva-

To što je Crna Gora u istraživanju postigla veoma dobre rezultate ne znači da je „jako dobra, nego da je najbolja u regionu koji je loš“, kazala je Selena Tasić

BOLJODREGIONA: Sa konferencije u Podgorici

nje - rekla je Tasić.

Ona je kazala da je monopolistička praksa povezana sa privatnim vlasništvom otkrivena u Bosni i Hercegovini, Srbiji i Crnoj Gori, dok se monopolističke prakse povezane sa ne-transparentnim uticajem pojedinih lobija otkrivaju u BiH i Hrvatskoj.

Prema nalazima iz istraživanja, prošle godine negativan bilans u poslovanju imali su javni mediji u Crnoj Gori i Srbiji što ih, pored činjenice da se politički uticaj na uređivačku politiku u njima ostvaruje putem imenovanja i prava vlasnika, izlaže riziku koji je uslovljen lošom finansijskom situacijom.

Javno vlasništvo

- BiH i Crna Gora bilježe značajan udio medija u javnom vlasništvu u ukupnom broju medija. U Crnoj Gori taj udio iznosi 25 odsto, što je za njeno medijsko tržište dosta. Ovako značajni udjeli sugerišu veću izloženost medijskog prostora, a samim tim i ukupne mase distribuiranih informacija političkom uticaju - kazala je Tasić. Miloš Lalević iz Direktorata za medije Ministarstva kultu-

Jedan novinar na 3.000 zaposlenih

Urednica TV Prva i članica Medijskog samoregulatornog tijela Sonja Drobac kazala je da joj se čini da postoji veliki raskorak između regulatornog okvira i medijske stvarnosti, što pokazuje i rezultat istraživanja da je od 3.000 ljudi koji rade samo jedan od njih novinar.

- Drugi podatak koji nam to pokazuje je prosječna plata u medijima. A, prosječan teret koji novinari i drugi zaposleni u medijima nose, kada govorimo o interesima društva, nije prosječan - navela je ona.

Drobac smatra i da to što ne postoji jedinstvena samoregulacija otvara prostor za mnoge pokušaje da se mediji zloupotrijebe iz različitih interesa.

re posebno je naglasio dio istraživanja koji se odnosi na radna prava novinara koja su, kako je rekao, ugrožena zbog nedostatka obavezne evidencije različitih oblika rada u medijima „što dovodi do visoke izloženosti novinarske struke stavovima poslodavaca i vlasnika“.

Novinar Pobjede i saradnik u nastavi na Fakultetu političkih nauka Dejan Lučić kazao je da je uloga medija da služe javnosti, a da to ne mogu činiti ako nisu dovoljno slobodni ili ako ne postoji odgovarajući

regulatorni okvir.

Lučić je upozorio da u Crnoj Gori nema zvaničnih podataka o broju novinara i novinarki, kao i da je jedini raspoloživi podatak onaj s kraja 2013. godine koji je Monstat preporučio Sindikatu medija prema kojem ih je 1.972. Tom statistikom nijesu obuhvaćeni honorarci i slobodni novinari, čiji broj nije zanemarljiv. On je apelovao na institucije da iznađu rješenje kako da se ti ljudi uključe u sistem i obezbijede im se prava garantovana Ustavom. **Ž.B.**

U Podgorici organizovana javna debata o projektu otvorene uprave

Državni službenici su servis građana

PODGORICA - Izrada Akcionog plana za implementaciju Partnerstva otvorenih uprava trebalo bi da bude završena sljedećeg ponedjeljka, najavio je koordinator Nacionalnog operativnog tima za javnu upravu Srđan Kusovac.

Na javnoj debati „Da li smo partneri u Partnerstvu za otvorenu upravu?“, koju je organizovao Centar za monitoring i istraživanje (CEMI), on je juče kazao da je taj tim potrošio pola godine pripremajući Akcioni plan, nakon čega su morali krenuti iznova, jer se, kako je objasnio, niz akata ispostavio problematičan sa pravne strane.

Uslovi

- Draftirali smo Akcioni plan, napravili javne konsultacije, nijesmo imali veliki odziv, ali smo dobili korisne inpute. Na-

SPREMAN AKCIONI PLAN: Sa jučerašnje debate

dam se da ćemo u ponedjeljak, kada smo zakazali narednu sjednicu Operativnog tima, uspjeti da dođemo do kraja izrade Akcionog plana - rekao je Kusovac. Predstavnicima nezavisnog mehanizma za izvještavanje o

partnerstvu otvorenih uprava Vanja Čalović objasnila je da oni analiziraju što je Vlada uradila nakon izrade Akcionog plana u saradnji sa civilnim društvom i drugim grupama i nakon podnošenja izvještaja koji će proći javnu

raspravu.

Čalović je naglasila da u procesu treba da bude uključeno civilno društvo i da postupak bude javan.

- Drugi zahtjev je da svi imaju adekvatne informacije unaprijed. Da zainteresovanima,

kada se pozovu da učestvuju u tom procesu, budu dostupne sve informacije - kazala je ona. Treći zahtjev odnosi se na to da Vlada uloži napore u podizanju svijesti kod građana o Partnerstvu otvorenih uprava, kao i da učestvuju svi slojevi

društva i različite društvene grupe.

Interes

Za praćenje implementacije Akcionog plana, kako je rekla Čalović, preporučuje se da se uspostavi neka vrsta nacionalnog foruma, koji će uključiti civilno društvo.

- Vlada treba da informiše i uključiti zainteresovane državne agencije i nevladin sektor - poručila je Čalović.

Prvi sekretar Ambasade Francuske u Crnoj Gori Žan Žak Forte kazao je da je jedan od izazova otvorene uprave transparentnost, koja se, kako je naveo, tiče i same demokratije.

- Ovaj zahtjev je pomenut u Deklaraciji o pravima građana, u kojoj se navodi da društvo ima pravo da od državnih službenika traži objašnjenje za poslovanje državne uprave. Ovaj zahtjev nije nov. Ono što jeste novo su mogućnosti koje moderne tehnologije nude - rekao je on.

Forte je istakao da se nada da će se otvoriti pristup svim podacima sadržanim u E upravi. **N.K.**